

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Voetbalcomplex Egmond aan Den Hoef en vrijkomende locaties

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 september 2017 / projectnummer: 3235

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Bergen (NH) wil de fusie van de drie voetbalverenigingen Egmondia, Zeevogels en St. Adelbert mogelijk maken, door op de locatie aan de Egmonderstraatweg in Egmond aan Den Hoef een nieuw voetbalcomplex te bouwen. De huidige locaties van de bestaande voetbalverenigingen krijgen tevens een andere functie.

In dit advies geeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder 'de Commissie')¹ aan of het milieueffectrapport (MER) voldoende informatie geeft om een goed onderbouwd besluit te kunnen nemen over het nieuwe voetbalcomplex en de bestemming van de vrijkomende gronden.

In het MER zijn 3 inrichtingsvarianten voor het nieuwe voetbalcomplex aan de Egmonderstraatweg in Egmond aan Den Hoef onderzocht. De belangrijkste verschillen tussen de varianten zijn de ligging van de voetbalvelden en de landschappelijke inpassing van het complex. Het MER is goed leesbaar en overzichtelijk. Het vat de belangrijkste resultaten van de milieuonderzoeken goed samen. Voor een uitgebreidere toelichting en onderbouwing kunnen de bijlagerapporten worden geraadpleegd.

De Commissie signaleerde bij toetsing van het MER dat daarin informatie ontbrak die essentieel is voor de besluitvorming over het bestemmingsplan. Het ging daarbij om het volgende:

- Een zelfstandig leesbare samenvatting ontbreekt.
- Uit het MER is niet duidelijk hoe bij de locatieafweging de gevolgen voor het milieu zijn meegewogen.
- Het onderzoek naar de effecten op het Natura 2000 gebied Noord-Hollands Duinreservaat als gevolg van stikstofdepositie is niet juist uitgevoerd. Hierdoor is de conclusie dat alleen variant 3 vergunbaar is vanuit de Wet natuurbescherming niet juist.
- De geluidseffecten van het voetbalcomplex zijn onvoldoende onderzocht. De effecten van de scheidsrechterfluit en de omroepinstallatie zijn niet volledig in het onderzoek meegenomen, waardoor de geluidbelasting wordt onderschat.

Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente tussentijds informatie verstrekt, in de vorm van een samenvatting van het MER, nieuwe stikstofberekeningen en een begeleidende email (d.d. 03-08-2017) met antwoorden op vragen over het akoestisch onderzoek. Hiermee is voor een deel tegemoet gekomen aan de geconstateerde tekortkomingen. Uit deze informatie blijkt onder andere dat alle onderzochte varianten uitvoerbaar zijn volgens de Wet natuurbescherming.

De Commissie adviseert om, voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen, een aanvulling op het MER op te stellen. Daarin kan de tussentijds verstrekte aanvullende informatie worden opgenomen, aangevuld met de nog ontbrekende informatie. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij verdere aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader.

---

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3235](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Waarom m.e.r. en toetsing door de Commissie?

Om het voetbalcomplex te kunnen realiseren, stelt de gemeente Bergen een nieuw bestemmingsplan op. In het bestemmingsplan worden ook de nieuwe bestemmingen voor de vrijkomende gronden geregeld.

Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan is een planMER opgesteld. De gemeente Bergen heeft de Commissie gevraagd om een toetsingsadvies uit te brengen over het MER. In dit advies beoordeelt de Commissie of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in het besluit over het bestemmingsplan.

2.2 Samenvatting

MER

Een representatieve samenvatting van het MER ontbreekt. Hierdoor ontbreekt belangrijke informatie omdat de samenvatting een goed en volledig beeld moet geven van het MER en het uitgevoerde onderzoek. De samenvatting is vooral van belang voor besluitvormers en burgers.

Aanvullende informatie

Tussentijds heeft de gemeente een samenvatting opgesteld en nagestuurd.

De samenvatting geeft op een toegankelijke manier inzicht in het uitgevoerde onderzoek en is een goede weergave van het MER. De resultaten van de nieuwe Aerius berekeningen en de hieraan te verbinden conclusies zijn echter nog niet verwerkt in de samenvatting.

De Commissie adviseert de resultaten van de nieuwe Aerius berekeningen en de daaraan te verbinden conclusies ook te verwerken in de samenvatting.

2.3 Vergelijking locatie alternatieven

In het MER zijn inrichtingsvarianten van het voetbalcomplex onderzocht. De belangrijkste verschillen tussen de varianten zijn de ligging van de voetbalvelden en de landschappelijke inpassing van het complex. Het MER geeft aan dat er in het verleden locatiestudies zijn verricht voor het vinden van de fusielocatie van het voetbalcomplex. In eerste instantie ging men bij het zoeken uit van een fusie van 2 verenigingen waarbij de focus lag op kleinere terreinen. Na 2013 is het aantal fuserende verenigingen uitgebreid van 2 naar 3 waarbij binnen het zoekgebied (de "driehoek") een viertal locaties is onderzocht. Ook is, buiten de driehoek, het huidige complex van de vv Zeevogels als locatie alternatief onderzocht.

Figuur 1: Zoekgebied fusielocatie (indicatief)
 (bron: ontwerp bestemmingsplan Voetbalcomplex Egmond aan Den Hoef en vrijkomende locaties)

In de bijlage van het MER is een toelichting op de locatieafweging opgenomen. Hieruit wordt op duidelijke en op navolgbare wijze toegelicht op welke motieven potentiële locaties zijn afgefallen en de locatie aan de Egmonderstraatweg als voorkeurslocatie is gekozen. De Commissie constateert dat in deze afweging het milieubelang echter onvoldoende is meegenomen. Soms zullen in de “trechtering” van mogelijke locaties uitsluitend pragmatische overwegingen een rol hebben vervuld, die bijvoorbeeld samenhangen met eigendomssituatie en de mogelijkheid voldoende gronden te verwerven. In andere gevallen is het van belang de milieueffecten wel in beeld te brengen.

De Commissie constateert dat het milieubelang niet in beeld is gebracht bij de afweging van de verschillende locatie alternatieven. Daarom adviseert de Commissie de locatieafweging aan te vullen met milieu-informatie door de milieueffecten van de verschillende locaties (kwalitatief) in beeld te brengen en een bondige beschrijving van de vergelijking van de alternatieve locaties op te nemen.

2.4 Onderzoek stikstofdepositie

MER

In de directe omgeving van het geplande nieuwe complex ligt het waardevolle en beschermde Natura 2000- gebied Noord-Hollands Duinreservaat. De natuurwaarden van dit gebied kunnen nadelig worden beïnvloed door extra stikstofbelasting afkomstig van onder andere extra verkeer en agrarische activiteiten. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken. Een plan kan volgens de Wet natuurbescherming niet worden vastgesteld zonder dat is aangetoond dat deze aantasting kan worden voorkomen. Daarom moet voorafgaand aan het besluit zeker gesteld worden dat er geen toename van stikstofdepositie optreedt.

In het MER zijn de mogelijke effecten onderzocht. Hiervoor zijn depositieberekeningen uitgevoerd met het programma AERIUS. De Commissie is van oordeel dat in het MER een aantal onjuiste invoergegevens is gehanteerd, waardoor de vergelijking van de varianten 1 en 2 niet

correct is. Het gaat hierbij om het volgende:

- In de varianten 1 en 2 is gerekend met een invoer van 75 vrachtwagens over de Egmonderstraatweg Oost per etmaal, terwijl bij variant 3 met 1 vrachtwagen is gerekend.
- In het MER staat dat er 8 ha bollengrond op de planlocatie zal vervallen. Dit wordt gecompenseerd door bollengrond te realiseren op de huidige locaties van de voetbalverenigingen Zeevogels (7,2 ha) en Sint Adelbert (1 ha) in alle varianten. In variant 1 en 2 is echter met een minder groot oppervlak te vervallen bollenvelden gerekend (namelijk 6 en 6,5 ha in plaats van 8 ha).
- Er is bij de berekening van de depositie van de bollengronden en weidegrond in de modellering uitgegaan van een NOx emissie, daar waar NH₃ had moeten worden ingevoerd. NH₃ emissie heeft een veel groter effect op de stikstofdepositie dan NOx emissie.

De conclusie in het MER dat inrichtingsvariant 1 en 2 niet vergunbaar zijn vanuit de Wet Natuurbescherming is daarmee niet onderbouwd en mogelijk onjuist. Gegeven de beschermde status van het Noord-Hollands Duinreservaat én het feit dat de keuze voor variant 3 als voorkeursvariant mede gebaseerd is op deze conclusie, is dit een belangrijke tekortkoming.

Aanvullende informatie

In de aanvulling heeft de gemeente naar aanleiding van de constatering van voornoemde onjuiste invoergegevens, nieuwe Aerius-berekeningen uitgevoerd, waarbij de invoergegevens zijn aangepast. Hieruit blijkt dat, net als inrichtingsvariant 3, ook de inrichtingsvarianten 1 en 2 uitvoerbaar zijn binnen de Wet natuurbescherming².

De Commissie is van oordeel dat het MER met de aanvullende nieuwe berekeningen van de stikstofdepositie een juist beeld geeft van de verschillen tussen de onderzochte varianten. Zij adviseert om in de aanvulling op het MER de effectbeoordeling en de daaraan verbonden conclusies aan te passen.

2.5 Akoestisch onderzoek

MER

Uit het MER komt naar voren dat alle inrichtingsvarianten leiden tot een overschrijding van de grenswaarden voor geluidsbelasting op de nabijgelegen woningen. Het MER maakt echter niet duidelijk welke maatregelen getroffen worden om de geluidsbelasting terug te dringen. De effectbeoordeling is ook moeilijk navolgbaar door het ontbreken van een overzichtelijke tabel met rekenresultaten per variant en de voor de betreffende woningen geldende gebiedstypering/grenswaarden.

Vaak vinden bij voetbalverenigingen ook toernooien plaats of andere activiteiten waarbij de omroepinstallatie veelvuldig wordt gebruikt en (achtergrond)muziek aanwezig is. Dat is niet in het onderzoek betrokken.

Ten slotte merkt de Commissie op dat onterecht het gebruik van de scheidsrechtersfluit als geluidsbron voor de bepaling van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus buiten het onderzoek is gehouden.

---

² Uit de Aerius berekeningen blijkt dat er maximaal 0,28 mol/ha/jr aan ontwikkelingsruimte benodigd is. De Commissie m.e.r. gaat bij haar advies er vanuit dat een toedelingsbesluit is genomen waaruit blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte is toebedeeld aan dit project. Sinds 22 maart van dit jaar is de ontwikkelingsruimte voor het Noord-Hollands Duinreservaat voor de categorie 0,05 tot 1 mol/ha/jr op en ligt de bovengrens bij 0,05 mol/ha/jr I in plaats van 1 mol/ha/jr. Indien het toedelingsbesluit na 22 maart van dit jaar is genomen, dient rekening te zijn gehouden met deze verlagings van de drempelwaarde.

Aanvullende informatie

De gemeente heeft tussentijds het rapport van het aanvullend akoestisch onderzoek verstrekt, dat is uitgevoerd ten behoeve van bestemmingsplan. Dit onderzoek heeft uitsluitend betrekking op de voorkeursvariant. Uit het aanvullend akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursvariant is gewijzigd om een lagere geluidsbelasting te realiseren. Deze voorkeursvariant wijkt daardoor af van variant 3 uit het MER qua situering en oriëntatie van de velden, die daardoor een grotere afstand tot de woningen hebben.

Hierdoor en door het voorschrijven van een meer geluidarme scheidsrechtersfluit, kan voldaan worden aan de geluidgrenswaarden die van toepassing zijn voor de gebiedstypering van de woonwijken.

In het aanvullend akoestisch onderzoek is een overzichtelijk tabel met de rekenresultaten opgenomen, waardoor de effectbeoordeling navolgbaar is geworden.

Tevens heeft de gemeente de Commissie medegedeeld dat de omroepinstallatie alleen wordt gebruikt voor korte mededelingen en dat muziek over de omroepinstallatie niet wordt toegestaan. Als deze gebruiksbeperking als maatwerkvoorschrift aan de voetbalvereniging wordt opgelegd wordt op dit punt voldoende borging gegeven dat de grenswaarden naleefbaar zijn.

Ook in het aanvullende akoestisch onderzoek is de scheidsrechterfluit nog niet als geluidsbron voor de bepaling van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau opgenomen.³ Deze geluidbron is de meest dominante bron en daarom niet te verwaarlozen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER het akoestisch onderzoek uit te breiden met de scheidsrechterfluit als geluidsbron voor de bepaling van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus.

2.6 Verkeer

De Commissie is van oordeel dat de conclusie ten aanzien van effecten op de bereikbaarheid niet volgen uit het verkeersonderzoek. Geconcludeerd wordt dat de varianten 1 en 2 enigszins slechter scoren op het aspect verkeersafwikkeling dan variant 3. Dit is gebaseerd op de redenering dat de doorgaande stroom op het kruispunt Tijdverdrifslaan – (Nieuwe) Egmonderstraatweg – Heilooër Zeeweg bij de varianten 1 en 2 drukker wordt en bij variant 3 niet. Deze constatering klopt, maar bij variant 3 nemen op dit kruispunt de kruisende bewegingen toe, hetgeen juist voor een grotere verstoring gaat zorgen van de doorgaande stroom. De conclusie zou volgens de Commissie dan ook moeten zijn dat variant 1 en 2 (enigszins) beter scoren dan variant 3 op de bereikbaarheid.

De Commissie adviseert om bij de besluitvorming over het bestemmingsplan rekening te houden met bovenstaande nuancering van de conclusie ten aanzien van de effecten op de bereikbaarheid.

---

³ Tussentijds heeft de gemeente de Commissie geïnformeerd dat de geluidemissie van de scheidsrechterfluit verwaarloosbaar laag is, vanwege de bedrijfsduur van 5 seconden per wedstrijd. Dit laatste zou volgen uit richtlijn VDI 3770. Echter de richtlijn is op dit punt niet correct geïnterpreteerd. De totale duur van het fluiten is langer dan 5 seconde. Uit VDI 3770 volgt namelijk een bronsterkte van 106 dB(A) per wedstrijd. Daarmee is deze geluidbron direct ook de meest dominante geluidbron van het voetbalcomplex en dus niet te verwaarlozen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Hoe toetst de Commissie?

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwijkingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. De werkgroep bezoekt hierbij ook het gebied waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Wie zit er in de werkgroep?

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Henk Everts

Hans Huizer

Mark Huuskes (secretaris)

Johan Janse

Hans van der Vlist (voorzitter)

Wat is het besluit/wat zijn de besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?

Vaststellen of wijzigen van het bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r. <http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer> geven aan wanneer dit het geval is.

De realisatie van een voetbalcomplex wordt niet als activiteit genoemd in de C- en D-lijst van het Besluit m.e.r. Er geldt geen directe (plan)MER of m.e.r.-beoordelingsplicht. Het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat ligt tegen het plangebied aan. Vanwege deze korte afstand zijn significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie niet op voorhand uit te sluiten. In de Wet natuurbescherming is vastgelegd dat voor plannen die mogelijk leiden tot significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden een zogenoemde 'passende beoordeling' noodzakelijk is. Wanneer voor een plan een passende beoordeling op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is, leidt dit automatisch tot een planMER-plicht (op grond van artikel 7.2a lid 1 Wet milieubeheer).

Wie besluit over het bestemmingsplan Voetbalcomplex Egmond aan Den Hoef en vrijkomende locaties?

De gemeenteraad van Bergen (NH), zij is bevoegd gezag.

Wie neemt het initiatief?

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen (NH).

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft geen zienswijzen en adviezen ontvangen van de gemeente Bergen (NH).

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3235](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

